

Моя профессиональная
карьера

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

ISSN

2782-4365

Проверить
номер:

Научно-образовательный электронный журнал

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ

Выпуск №75-2 (том 2)
(июнь, 2026)

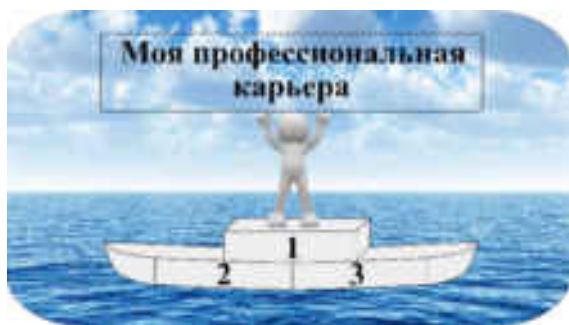

Google
Scholar

Периодичность выпуска: 1 раз в неделю

Сайт: mpcareer.ru/oinv21veke. Почта: obrmprcareer@mail.ru

Международный научно-образовательный
электронный журнал
«ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ»

ISSN 2782-4365

УДК 37

ББК 94

**Международный научно-образовательный электронный журнал
«ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ». Выпуск №75-2 (том 2) (июнь,
2026). Дата выхода в свет: 15.06.2026.**

Журнал объединяет авторов на территории стран СНГ и помогает обмениваться передовыми научно-образовательными исследованиями.

Содержит научные работы отечественных и зарубежных авторов по экономическим, техническим, философским, юридическим и другим наукам.

Миссия научно-образовательного электронного журнала «ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ» состоит в поддержке интереса читателей к оригинальным исследованиям и инновационным подходам в различных тематических направлениях, которые способствуют распространению лучшей отечественной и зарубежной практики в интернет пространстве.

Целевая аудитория журнала охватывает работников сферы науки и образования (педагоги, учителя, ученые, преподаватели, научные сотрудники, бакалавры, магистранты, аспиранты).

Материалы публикуются в авторской редакции. За соблюдение законов об интеллектуальной собственности и за содержание работ ответственность несут авторы работ. Мнение редакции может не совпадать с мнением авторов научных работ. При использовании и заимствовании материалов ссылка на издание обязательна.

© ООО «МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА»

© Коллектив авторов

Гурбангулыева Сельби ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ РУССКОГО И ТУРКМЕНСКОГО ЯЗЫКОВ КАК ФАКТОР МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В ЦЕНТРАЛЬНОАЗИАТСКОМ РЕГИОНЕ	286
Myratdurdyeva Aygozel, Bashimova Mahri, Gutlyyev Ysmayyl TÜRKMENISTANDA STARTAPLARYŇ ÖSÜŞI WE MÜMKINÇILIKLERI	291
Nurmyradov Agamyrat, Hojanepesova Aylar ONLAÝN PLATFORMA ÇÖZGÜTLERINIŇ MALIÝE NETIJELILIGINE WE BIZNES STRATEGIÝASYNA TÄSIRI	297
Б.Рахмонов ИНТЕРАКТИВНЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПЛАТФОРМЫ: ПРАКТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ КВАЛИФИКАЦИИ УЧИТЕЛЕЙ	301
Jabbarov Ravshanjon G'ulomovich FIZIKA DARSLARIDA RAQAMLI TA'LIM RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH	312
Jabbarov Ravshanjon G'ulomovich ZAMONAVIY TRANSPORT VOSITALARIDA SENSORLAR VA FIZIK HODISALAR	317
Kulyyeva Oguljeren, Kulyyeva Gurbangul ADAM MAÝASY STARTAPLARYŇ ESASY ÖSÜŞ HEREKETLENDIRIJISI HÖKMÜNDE: GYSGAÇA SYN	323
Madaminova Nodira Musliddin qizi EDUCATIONAL SESSION FOR NURSES ON MAGNETIC RESONANCE IMAGING	328
Mahmudov Shohruh Alijon o'g'li, Zaxriddinova Oyazimxon Baxromiddin qizi INGALATION NARKOZNING KLINIK QO'LLANILISH XUSUSIYATLARI	335
Sultonov Aminjon Axadovich, Madatov Mirkomil Abdirofiyevich, Shukurillayev Umidjon Bahodir o'g'li, Toshniyozov Adxam Sobirjon o'g'li OG'IR BETON TARKIBINI ISHQORIY AKTIVATORLAR VA FAOL MAYIN TO'LDIRUVCHILAR YORDAMIDA OPTIMALLASHTIRISH	341
Утанов Ё.С., Эргашев К.Г. СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ СИСТЕМ ЧИЛЛЕР-ФАНКОЙЛ И VRF В ЭКОГОРОДАХ	350
Maxsudova Ozoda Ro'zimat qizi IJTIMOIY TARMOQLARDAN FOYDALANISHNING O'SMIRLARNING RUHIY SALOMATLIGIGA TA'SIRI	373

Teacher: Nurmyradov Agamyrat

Student: Hojanepesova Aylar

Название публикации: «ONLAÝN PLATFORMA ÇÖZGÜTLERINIŇ MALIÝE
NETIJELILIGINE WE BIZNES STRATEGIÝASYNA TÄSIRI»

Soňky ýyllarda dünýä ykdysadyýetinde sanly tehnologiýalaryň çalt depginde ösmegi bilen onlaýn platforma çözümleriniň ähmiýeti ep-esli ýokarlandy. Häzirki wagtda internet tehnologiýalary ykdysadyýetiň ähli ugurlarynda giňden ulanylýar. Onlaýn platformalar diňe bir maglumat alyş-çalyş üçin däl, eýsem söwda, hyzmat, maliýe we biznes gatnaşyklaryny ösdürmek üçin hem möhüm serişdä öwrüldi. Şeýle platformalar kärhanalaryň müşderiler bilen gatnaşyklaryny ýeňilleşdirýär, çykdajylary azaltmaga kömek edýär we hyzmatlaryň tizligini ýokarlandyrýar.

I bab. Onlaýn platforma çözümleriniň nazary esaslary we taryhy ösüşi.

Onlaýn platforma çözümleri internet arkaly dürli ulanyjylary — öndürijileri, hyzmat üpjün edijileri we sarp edijileri — bir ulgamda birleşdirýän sanly ykdysady gurluş hökmünde kesgitlenýär. Bu platformalar maglumat, hyzmat we haryt alyş-çalyşyny has çalt, arzan we netijeli edýär. Şeýlelikde, olar ykdysady gatnaşyklarda aralyk halkany azaltmak arkaly bazaryň netijeliligini ýokarlandyrýar.

Onlaýn platformalar birnäçe görnüşe bölünýär. Elektron söwda platformalary (Amazon, Alibaba) harytlaryň sanly görnüşde satylmagyna mümkinçilik berýär. Hyzmat platformalary (Uber, Airbnb) bolsa gündelik durmuş hyzmatlaryny sanly görnüşde üpjün edýär. Şeýle platformalar häzirki zaman jemgyýetinde wagty tygşytlamak we hyzmatlara elýeterlilik ýokarlandyrmak taýdan möhüm orna eýedir.

Maliýe platformalary hem ykdysadyýetiň möhüm bölegidir. PayPal, Stripe ýaly sanly töleg ulgamlary halkara maliýe amallaryny ýeňilleşdirýär we ykdysady gatnaşyklaryň global derejesini güýçlendirýär. Bu bolsa dünýä ykdysadyýetiniň integrasiýasyna möhüm goşant goşýar.

Platforma ykdysadyýetiniň ösüşi internet tehnologiýasynyň taryhy ösüşi bilen berk baglanyşyklydyr. XX asyryň ahyrynda internetiň giňden ulanylmagy bilen ilkinji elektron söwda ulgamlary peýda boldy. Ilki başda internet diňe maglumat alyş-çalyş serişdesi bolsa, soňra ol ykdysady gatnaşyklaryň esasy platformasyna öwrüldi.

XXI asyryda ýokary tizlikli internet, smartfonlar we sanly tehnologiýalaryň ösüşi platforma ykdysadyýetini täze derejä çykardy. Häzirki wagtda kompaniýalar diňe fiziki bazarda däl, eýsem sanly giňişlikde hem güýçli bäsleşýärler. Bu ýagdaý “platforma ykdysadyýeti” diýen täze ykdysady modeliň emele gelmegine getirdi.

Onlaýn platformalar maliýe netijeliligini ýokarlandyrýan birnäçe ykdysady mehanizmleri öz içine alýar. Ilki bilen, olar aralyk çykdaýlary azaldýar. Kärhanalar müşderiler bilen göni aragatnaşyk gurup, goşmaça agentlik ýa-da aralyk gurluşlaryň zerurlygyny azaltýar. Şeýlelikde, umumy çykdaý derejesi peselýär we girdejililik ýokarlanýar.

Mundan başga-da, sanly maglumatlaryň çalt dolandyrylmagy kärhanalara has takyk karar kabul etmäge mümkinçilik berýär. Sanly analitika, big data we awtomatlaşdyrma biznes prosesleriniň netijeliligini ýokarlandyrýar. Şeýle hem platformalar marketing strategiýalarynyň üýtgemegine getirip, sanly marketingiň ähmiýetini güýçlendirýär.

II bab. Ösen ýurtlarda onlaýn platforma çözgütleriniň maliýe we biznes strategiýasyna täsiriniň seljermesi.

Ösen ýurtlaryň tejribesi onlaýn platforma ykdysadyýetiniň ykdysady ösüşde möhüm rol oýnaýandygyny görkezýär. ABŞ, Hytaý, Germaniýa we Günorta Koreýa ýaly ýurtlarda sanly platformalar döwlet derejesinde goldanylýar we giňden ulanylýar. Bu ýurtlarda sanly infrastruktura goýulýan maýa goýumlar ykdysady ösüşiň esasy hereketlendirijileriniň biridir.

ABŞ-da Amazon, Google, Apple ýaly kompaniýalar dünýä derejesinde öndebaryjy orny eýeleýär. Hytaýda Alibaba, Tencent ýaly platformalar millionlarça ulanyja hyzmat edýär. Bu kompaniýalar diňe ykdysady ösüşe däl, eýsem innowasiýa, iş orunlarynyň döredilmegine hem uly täsir edýär.

Ösen ýurtlarda platforma ykdysadyýeti kärhanalaryň iş netijeliligini ýokarlandyrýar. Sanly platformalar müşderi isleglerini çalt seljermäge, hyzmatlaryň hilini ýokarlandyrmaga we täze bazarlara çykмага mümkinçilik berýär. Şeýle hem maglumat tehnologiýalarynyň giňden ulanylmagy dolandyryş ulgamlarynyň döwrebaplaşmagyna getirýär.

Platforma esasly biznes strategiýalary kompaniýalaryň girdejisini ýokarlandyrmak bilen birlikde çykdajylary azaltmaga hem mümkinçilik berýär. Şonuň üçin häzirki döwürde köp kompaniýalar sanly transformasiýany strategik ösüşiň esasy ugry hökmünde kabul edýär.

Ösen ýurtlaryň tejribesi şeýle hem döwlet goldawynyň möhüm roluny görkezýär. Sanly infrastruktura maýa goýumlary, elektron söwdany goldamak we innowasiýany höweslendirmek platforma ykdysadyýetiniň ösüşini tizleşdirýär.

III bap. Türkmenistanyň ykdysadyýetinde onlaýn platforma çözgütlerini ulanmagyň geljegi.

Türkmenistanyň ykdysadyýetinde hem onlaýn platforma çözgütlerini ösdürmek üçin uly mümkinçilikler bar. Ýurtda sanly ykdysadyýeti ösdürmek boýunça döwlet maksatnamalarynyň durmuşa geçirilmegi bu ugurda möhüm ädim bolup durýar. Internet ulgamynyň giňeldilmegi ykdysadyýetiň ähli pudaklarynyň sanlylaşmagyna ýardam berýär.

Soňky ýyllarda Türkmenistanda elektron söwda we sanly hyzmatlar kem-kemden ösýär. Ýerli telekeçileriň internet arkaly iş alyp barmaga bolan gyzyklanmasy hem artýar. Bu ýagdaý kiçi we orta telekeçiligiň ösmegine täze mümkinçilikler döredýär.

Onlaýn platformalaryň giňden ulanylmagy ykdysady ösüşe oňyn täsir edýär. Bu täze iş orunlarynyň döredilmegine, hyzmatlaryň hiliniň ýokarlanmagyna we bazaryň giňelmegine getirýär. Şeýle hem Türkmenistanyň halkara ykdysady gatnaşyklara goşulýşmagyny güýçlendirýär.

Türkmenistanda platforma ykdysadyýetini ösdürmek üçin birnäçe möhüm çäreler zerurdyr. Ilki bilen, internet infrastrukturasyň giňeldilmegi möhüm bolup durýar. Şeýle hem elektron töleg ulgamlarynyň ösdürilmegi, sanly howpsuzlygyň üpjün edilmegi we telekeçilere döwlet goldawynyň güýçlendirilmegi zerurdyr.

Bu çäreleriň amala aşyrylmagy Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň sanlylaşmagyna, bäsdeşlige ukyplylygynyň ýokarlanmagyna we halkara bazarlara çykmagyna mümkinçilik döredýär.

Peýdalanylan Edebiýatlar

1. Sanly ykdysadyýet boýunça halkara hasabatlar.
2. Elektron söwda we platforma ykdysadyýeti baradaky ylmy makalalar.
3. Türkmenistanyň sanly ykdysadyýeti ösdürmek boýunça döwlet maksatnamalary.
4. Internet çeşmeleri we ykdysady maglumatlar.